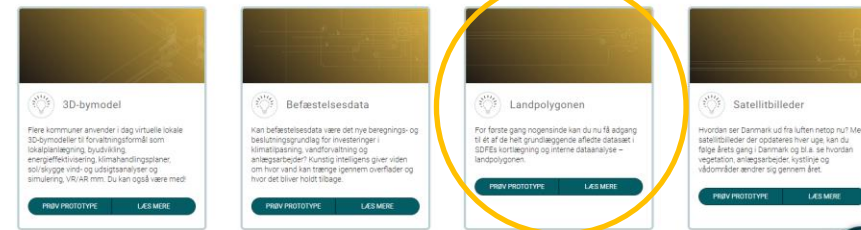

Oplæg fra SDFE

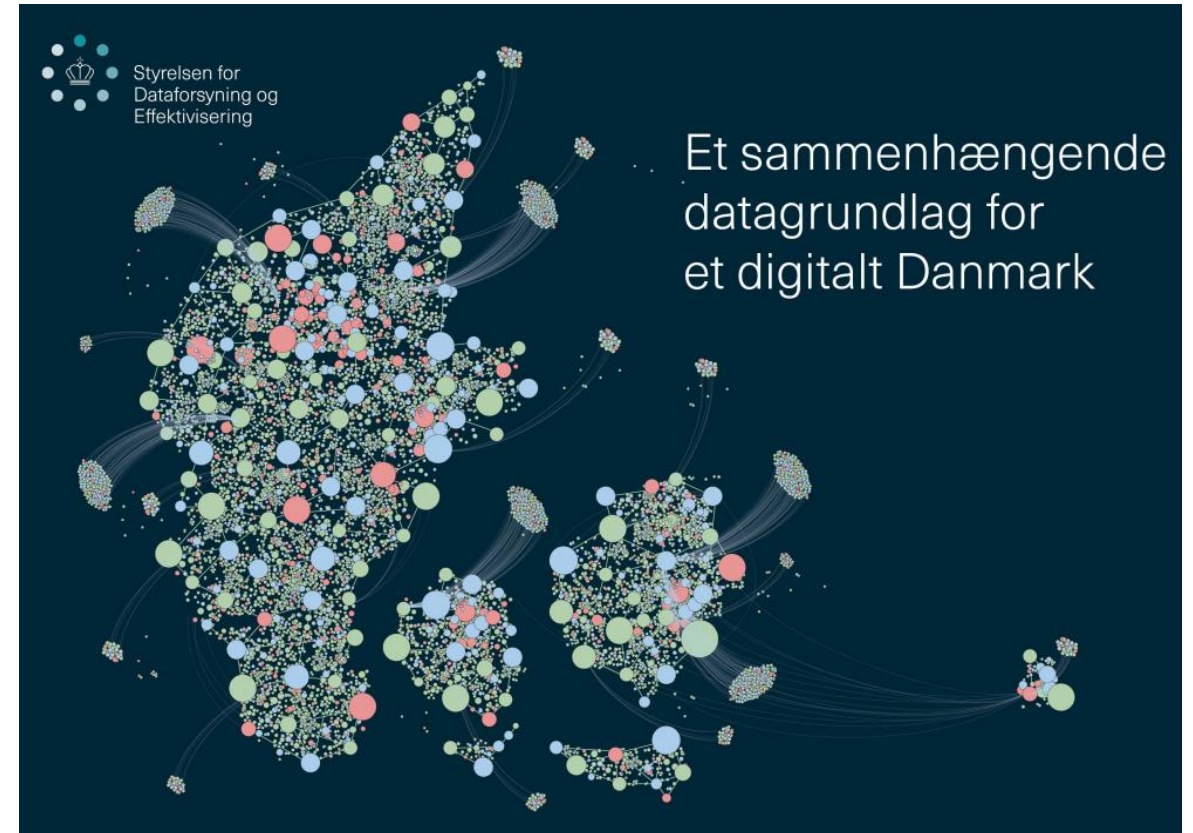
- Nyt fra SDFE
- Tanker om "Fremtidens kort"
- Ny prototype på SDFE Labs: Land-og Havpolygon

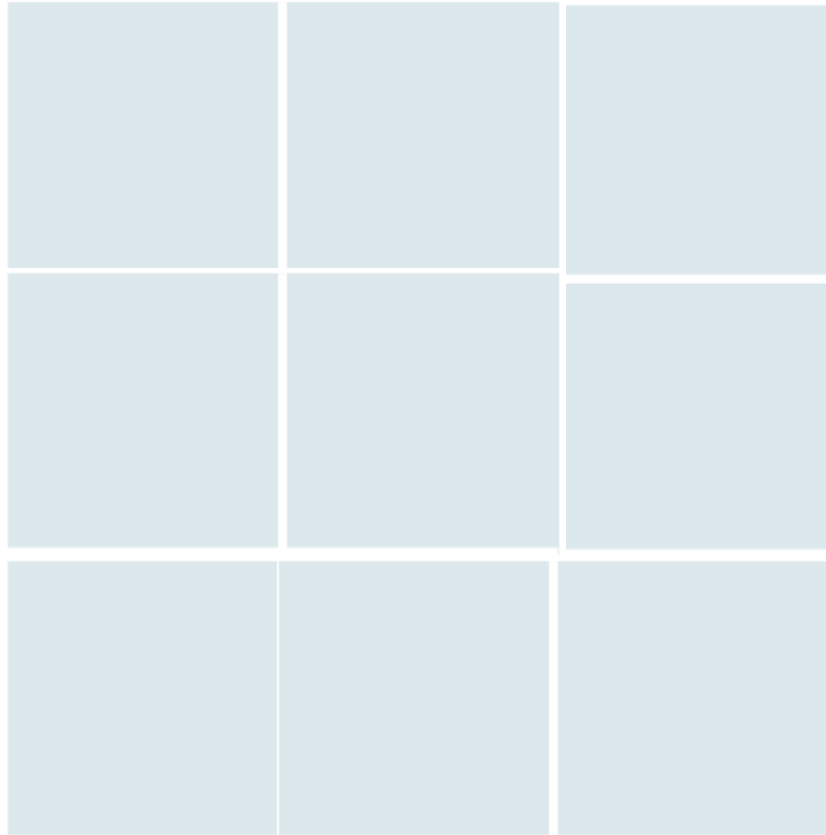
SDFE har fået ny strategi i 2020

Tilliden til det digitale samfund bygger på gode, sammenhængende digitale data.

Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering vil skabe et sikkert og sammenhængende datagrundlag for et digitalt Danmark.

Elementer fra strategien

Løsninger

Forsyning

Sammenhæng

Data

Dataunderstøttet
forvaltning
DUF

Data og grøn omstilling
GRO

Datasammenstilling
DAM

Datadistribution
DAD

Fællesoffentlig
datadistribution
FDD

Databank
DAT

Forretningsunderstøttelse
og IT
FBI

Ressourcer
RES

Geog

dobs
J

odata
EO

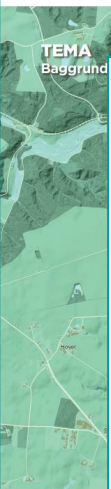
Team "Fremtidens kort"

Team "Fremtidens infrastruktur"

Globale geodata
GGD

Forvaltningsdata
FOD

Kortlægning
KLG

Udviklingen af baggrundskort i Danmark

At skrive baggrundskortets historie vil helt sikkert falde meget forskelligt ud afhængig af hvilken relation, forfatteren selv har haft til forskellige kort gennem tidene. Min baggrund, som etatsuddannet topograf og kartograf på Geodætisk Institut, har givet mig det topografiske 4-cm-kort ind med modermælken, men jeg har beskæftiget mig med mange forskellige kort i mit arbejde gennem tiden bl.a. dem, som jeg omtaler i denne artikel.

AF ANDERS FØRCH-JENSEN, STYRELSEN FOR DATAFORSYNING OG EFFEKTIVISERING

Baggrundskort - en mulig definition

Et baggrundskort er et kortværk, som er velegnet som baggrund for andre informationer. I dag vil det typisk være et multiskala kortværk, der er "let" og simpelt i sit udtryk, både hvad angår mængden af informationer og valg af farver og nuancer.

Baggrundskortet skal give indhold og geografi i forhold til de data, som ønskes præsenteret og vist "øverst" med henblik på den bedst mulige præsentation af disse hvad enten, det er på skærm eller papir.

Baggrundskortets begyndelse

Ordet baggrundskort er den nye overskrift for kort, som instinktivt appellerer til brugerne, når de leder efter kort på internet eller fx i Dataforsyningen. Ordet har fortrængt fagudtryk som topografisk kort, landkort og matrikelkort, og baggrundskort benyttes nu som en fælles betegnelse for snart sagt alle typer af kort.

Begrebet baggrundskort har mange praktiske egenskaber, da det ikke forholder sig til hvad, et kort skal bruges til, eller hvilket indhold, det har beskrevet, eller hvem, der skal bruge kortet. Udtrykket kan måske sammenlignes lidt med "historiske kort", hvor dette ene udtryk også dækker over alle tænkelige typer af kort fra gamle dage.

Kortet udvikles

Vores produktion af topografiske kort har gennem de sidste 50 år gennemgået en voldsom udvikling. Da jeg startede på Geodætisk Institut, tegnede vi

alle kort. Senere gik vi over til gravure i plastik. Ved oprettelsen af Kort- og Matrikelstyrelsen (KMS) i 1989 benyttede vi computerstøttet tegning af kort (CAD). I dag er kortet helt computergenereret baseret på strukturerede data og regelbaseret visualisering. Brugen af computeren og det digitale kort blev derfor afgørende for baggrundskortets opståen.

Baggrundskortet blev "ledt", da de analoge kort blev digitale, og kortet dermed kunne bruges som geografisk reference og som baggrund for udstilling af anden information. Baggrundskortet er således en geografisk reference (koordinater - hvor er vi i Danmark?) samt en generel topografisk information, som baggrund for den specifikke information hvad enten, det er på en skærm eller en udskrift på papir. Nogle praktiske eksempler kunne være turistinformationer placeret med farvede piktogrammer eller tydeligt markerede cykelstier.

Vores baggrundskort har også været retningsgivende i det offentlige anvendelse af koordinatsystemer. Her har vi altid udgivet de elektroniske baggrundskort i UTM-projektionen, hvilket også medvirkede til udfasning af System34/45 og andre lokale systemer i kommuner og offentlige datasamlinger.

Danmarks Topografiske Kortværk

I 1992 skannede KMS samtlige 405 4-cm og 34 1-cm kortblade, som senest var udgivet på dette tidspunkt. Opgaven var finansieret sammen med Nationalmuseet, som ønskede kortene udbredt på de lokalhistoriske museer med henblik på registre->

Der skal udarbejdes et målbillede for en infrastruktur, der muliggør:

- *nærrealtime geodata-visninger*
- *digitale kort og*
- *mulighed for custom-made kortløsninger*

**MENNESKE
VISNING
HELHED**

**MASKINE
ANALYSE
MODULÆRT**

TEMA Anvendelse af baggrundskort i forsyningselskaber

Geoforum har spurgt fire medlemmer om hvilke krav og forventninger der er til anvendelse af et godt baggrundskort

Leverandørernes holdning til fremtidens baggrundskort

Når vi taler om baggrundskort, er det vigtigt, at vi har den samme referenceramme. Vi har på den baggrund interviewet fire medlemmer af Geoforum om deres syn på de baggrundskort, der anvendes i dag. Vi går i denne artikel også lidt nærmere på anvendelsen af offentligt udstillede hhv. egenudviklede baggrundskort.

AF METTE BORG OG JESPER HØI SKOVDAAL, GEOFORUM
De fire leverandører, der i nærværende artikel tilkendegiver deres holdninger til fremtidens baggrundskort, er Geoinfo A/S, Hexagon Safety & Infrastructure, Septima P/S samt SWECO.

Ved et baggrundskort forstås leverandørerne et eller flere korttemaer, der danner en geografisk referenceramme for de informationer, som kortet skal formidle visuelt. Et baggrundskort kan opfattes som et relevant, ydelsesoptimeret kort, der kan anvendes som baggrund for de funktionelle lag i et GIS-kort. De funktionelle lag er de aktive lag, hvorpå der forespørges, analyseres og redigeres.

Lad os sige, at en snarklet rød streg på kortet repræsenterer en cykelrute mellem to byer. Lægger vi et passende baggrundskort under, kan brugeren se hvilke to byer, der er tale om, at cykelruten delvist følger kysten og i øvrigt fører igennem en skov. Den røde streg repræsenterer i eksemplet den information, vi har samlet sammen og vil formidle visuelt til brugeren. Stregen i sig selv giver imidlertid kun meget lidt information. Det er først i kombinationen med baggrundskortet, at brugeren får den gode information.

Suppleringen af kortet vil være aktuelle højdekurver

Eksemplet viser, at baggrundskortet visuelt gerne må støtte – hellere end at støje. Brugers fokus skal være på kortets tematiske informationer. Kortbaggrunden skal kunne aflæses tydeligt, men uden at spille hovedrollen.

Hvordan benytter I baggrundskort i dag?
De aller fleste IT-løsninger, der inkluderer digitale kort, har behov for et baggrundskort eller eventuelt flere. Til gengæld ligger det ikke fast hvilket baggrundskort, der er velegnet til den enkelte løsning. Det afhænger helt af løsningens scope og formål. Afhængigt af løsningen kan baggrundskortet fx være et topografisk kort, matrikelkortet eller et ortofoto.

Leverandørerne servicere dagligt en lang række forskellige kundetyper, der har forskellige behov for anvendelse af baggrundskort i deres løsninger. Fælles for kunderne er, at de langt hen ad vejen benytter sig af de offentligt udstillede baggrundskort og af det "sortiment", der udbydes her. Der er dog også eksempler på både kommuner og forsyningselskaber, der genererer og udstiller egne vektor-tiles baggrundskort.

Leverandørerne nævner, at baggrundskort typisk hentes fra offentlige kilder som Kortforsyningen og Datafordelelsen. Ofte bruges SDFE's skærmkort, men næsten altid i den dæmpede eller gråtonede udgave. Hvis kortlægningen har fokus på ejendomme, bebyggelser eller lokalplaner, inkluderer de ofte matrikelkortet. I nogle situationer indgår også husnumrene fra AWS/DAWA – i dæmpet form. Løsninger med fokus i det åbne land kan inkludere højdekurver.

Ortofoto eller lignende billeddata anvendes ikke så tit som det primære baggrundskort. Når brugeren er zoomet ind i kortet, er det meget ofte nyttigt, at man nemt kan toggle mellem skærmkort og ortofoto. Ofte vil brugeren have mulighed for selv at vælge et relevant baggrundskort for den givne arbejdsituation. Baggrundskortet er i mange tilfælde også en sammensætning af elementer fra flere kilder, fx husnumre og vejnavne, der vises sammen med et ortofoto.

Brugers egne data (fx et forsyningsnetværk) overlægger baggrundskortet. Det er væsentligt, at disse data tydeligt kan identificeres i kortvisningen og ikke kan forveksles med objekter i et baggrundskort.

Baggrundskortene findes i forskellige variationer, der tjener forskellige formål. Nogle kort er til navigationsformål, mens andre er gode til visning af fx ledningsdata. I nogle løsninger benyttes ->

Vector tiles

Modulare produkter

Aktualitet

Målettede produkter

Driftssikkerhed

Sammenstillede data

Færdige produkter

Kort til mobile enheder

Tanker om fremtidig produktudvikling

Personspecifik produktudvikling -> **transparent produktudvikling**

Produkter målrettet til alt -> **Produkter målrettet prioriterede behov**

Tættere dialog (løbende) med anvendere -> **Fokus på ekstern kommunikation**

Versionsstyring; Hvad er, hvad kommer hvornår

VÆRDI	INDHOLD	INTERAKTION	UDTRYK	UDSTILLING
<p>FORMÅL</p> <p>... at understøtte kommunernes brug af en tjenestebaseret infrastruktur</p> <p>... at understøtte at kommunerne anvender et fælles ensartet sagsbehandlingsgrundlag på tværs af kommune- og forvaltningsgrænser</p> <p>... at tilbyde fleksibilitet i forhold valg af informationer tilpasset de enkelte forvaltningsområder</p> <p>... at begrænse ressourceforbruget ved opsætning og vedligehold af egne baggrundskort</p> <p>... at tilbyde relevante, aktuelle og autoritative grunddata samlet i én tjeneste</p> <p>MÅLGRUPPER</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. GIS-koordinatorer og konsulenthus, der understøtter sagsbehandlere i kommunal forvaltning med informationer/ datagrundlag. 2. Sagsbehandlere i kommunal forvaltning. <p>Ad. 1: Målgruppen har vægt på tjenesteadgang og -struktur.</p> <p>Ad. 2: Målgruppen har vægt på dataindhold, opsætning og udtryk.</p>	<p>INFORMATIONSTYPER</p> <p>Tjenesten indeholder 14 grupper af lag.</p> <ul style="list-style-type: none"> • MATRIKELTEKST: jordlod, udtaget vej, numre/litra • MATRIKELGEOMETRI: skelpunkt og dets kvalitet, foreløbige og gældende skel, optaget og udskilt vej • HUSNUMMER: numre fra DAR • STEDNAVNE OG VEJNAVNE: Fra DAR • DAGI - ADMINISTRATIVE GRÆNSER: Region og kommune • HØJDEKURVER: 0,5m fra DHM • BASIS-ORTOFOTO: GeoDanmark Ortofoto forår • SAGSBEHANDLINGSKORT-BASIS: Generelle objekter fra GeoDanmark og Topografisk landpolygon • TEMA TEKNIK: Udvalgte objekter fra GeoDanmarks objektklasse "Teknik" • TEMA ADRESSE-BYGGESAG: Bygninger, veje, telemaster og vindmøller fra GeoDanmark; alle med statusangivelse. • TEMA HYDRO: Udvalgte objekter fra GeoDanmarks objektklasser "Hydro" og "Natur" • TEMA NATUR: Udvalgte objekter fra GeoDanmarks objektklasse "Natur" • TEMA TRAFIK: Udvalgte objekter fra GeoDanmarks objektklasse trafik samt deres objektstatus • SUPPLEMENT: udpegningsgeometri, DHM hestesko og linje, bebyggelsestype, bygningsomrids 	<p>BRUG</p> <p>GIS-koordinatorer og konsulenthus laver en GIS-opsætning (udvælger relevante grupper/lag) til sagsbehandlere.</p> <p>Sagsbehandlere benytter tjenesten i deres forvaltningssystem (fx GIS) som baggrundskort for forvaltning af egne data.</p> <p>Formidling til borgere/virksomheder i form af billedudsnit, projektorvisning, hjemmesider og lignende.</p> <p>Opslag af attributinformationer i udvalgte lag.</p> <p>Yderste skalaer anvendes til orientering/ navigation; inderste skalaer til sagsbehandling.</p> <p>BRUGSKONTEKST</p> <p>Indendørs ved arbejdsstation. Projektor og/eller plancher anvendes indendørs ved borgermøder.</p> <p>FUNKTIONALITET</p> <ul style="list-style-type: none"> • Standard WMS funktionalitet • <u>Get</u> Feature Info på udvalgte lag <p>MODTAGERAPPLIKATIONER</p> <ul style="list-style-type: none"> • GIS-applikationer (desktop) • Konsulentløsninger (desktop) 	<p>SAGSBEHANDLINGSKORT-BASIS</p> <p>Gråtonekort med naturområder og hydrografi i konventionel dæmpede pastelfarver og tynde streger, der understøtter, at egne data og tjenestens øvrige lag kan aflæses tydeligt.</p> <p>Farver er tilpasset efter skala.</p> <p>LAG BASERET PÅ GEODANMARK</p> <p>Synlige i udvalgte skalatrin. Mættede farver og med kraftigere linjer tilpasset sagsbehandlingskort-basis og lagene indbyrdes.</p> <p>STEDNAVNE</p> <p>Stednavne er dæmpede med farve- og størrelsesmæssige forskelle, som afspejler det navngivne steds karakter.</p> <p>ØVRIGE LAG</p> <p>Mættede farver og med kraftigere linjer tilpasset sagsbehandlingskort-basis og lagene indbyrdes.</p> <p>SAMLET UDTRYK</p> <p>Intet fast udtryk – lag kan sammensættes efter ønske og anvendelse – typisk med ortofoto eller Sagsbehandlingskort-basis som baggrundskort.</p> <p>GEOMETRISK GENERALISERING</p> <p>Selektion og punktudtynding pga. aflæsning og performance i de yderste skalatrin.</p>	<p>DISTRIBUTIONSDATA</p> <p>Vektordata fra ForvaltningsDB. Ortofoto læses fra filserver og adressedata fra kfdbrap.kmsex.dk.</p> <p>TEKNOLOGI</p> <p>WMS-version 1.3.1 MapServer version 7.0.4.</p> <p>FORMATER</p> <p>PNG JPEG</p> <p>PROJEKTION OG DATUM</p> <p>Default U32 ETRS89 (svarende til koordinatsystem for GeoDanmark-data) 11 yderligere projektmuligheder</p>

Labs

SDFE Labs

Sammen med brugerne skaber vi nye datasæt og innovative løsninger, som giver værdi i din forretning. På SDFE Labs udstiller vi løbende prototyper under udvikling, som du kan afprøve, teste og give feedback på. Prototyperne udvikles med afsæt i konkrete brugerbehov, den nyeste teknologi og seneste geografiske viden. Har du forslag til forbedring af SDFE Labs - vores nye digitale laboratorium? Send dine ideer og feedback til Nikolaj Persson niper@sdfе.dk

dataforsyning labs

Google dataforsyning labs

Ca. 9.970 resultater (0,60 sekunder)

sdfе dk > nyheder > nyhedsarkiv > dec > nyt-digitalt-lab

Nyt digitalt "laboratorium" skal gennem dialog og brugertest ...
 4. dec. 2020 — Det er udgangspunktet for SDFE Labs, som Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering nu lancerer. SDFE Labs vil således tilbyde private og ...
 Du har besøgt denne side den 19-01-21.

dataforsyningen.dk > labs

Dataforsyningen
 We're sorry but Dataforsyningen doesn't work properly without JavaScript enabled. Please enable it to continue.
 Du har besøgt denne side den 19-01-21.

dk.linkedin.com > mogens-skov-05598223

Mogens Skov – Konsulent – Styrelsen for Dataforsyning og ...
 Konsulent hos Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Styrelsen for Dataforsyning og ...
 I dag lukker vi op for SDFE Labs på ... Delt af Mogens Skov ...
 Region Hovedstaden, Danmark · Konsulent · Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering

model

...vender i dag virtuelle lokale
 ...privatningsformål som
 ...udvikling,
 ...g, klimahandlingsplaner,
 ...g udsigtsanalyser og
 ...mm. Du kan også være med!

PE LÆS MERE

Befæstelsesdata

Kan befæstelsesdata være det nye beregnings- og beslutningsgrundlag for investeringer i klimatilpasning, vandforvaltning og anlægsarbejder? Kunstig intelligens giver viden om hvor vand kan trænge igennem overflader og hvor det bliver holdt tilbage.

PRØV PROTOTYPE LÆS MERE

Landpolygonen

For første gang nogensinde kan du nu få adgang til ét af de helt grundlæggende afledte datasæt i SDFEs kortlægning og interne dataanalyse – landpolygonen.

PRØV PROTOTYPE LÆS MERE

Satellitbilleder

Hvordan ser Danmark ud fra luften netop nu? Med satellitbilleder der opdateres hver uge, kan du følge årets gang i Danmark og bl.a. se hvordan vegetation, anlægsarbejder, kystlinje og vådområder ændrer sig gennem året.

PRØV PROTOTYPE LÆS MERE

Land og Havpolygon på SDFE Labs

Passer dette med jeres tanker om fremtiden?

- Stort fokus på data og sammenstilling af data
- Stort fokus på ”moderne” kort udviklet med udgangspunkt i dialog med anvenderne
- Stort ønske om udstilling af data til jeres produktion af kort og til jeres analyser

Tak for i dag

Anne Vendeløkke Olsen
Funktionsleder i SDFE - kontor Datasammenstilling (DAM)
dam@sdfе.dk